

The Application of Buddhist Principles to Enhance The Role of Local Politicians in Promoting Careers Based on The Philosophy of Sufficiency Economy in Huai Mai Subdistrict, Song District, Phrae Province

Waranyu Nanthaseri^{1*} Somjit Konwong² and Phrakrusoponkittibundit²

¹ Master's degree students, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus, Thailand

² Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus, Thailand

* Corresponding author. E-mail: waranyou110232@gmail.com

ABSTRACT

This study aims to study (1) the level of roles of local politicians in terms of occupations according to the philosophy of sufficiency economy in Huai Mai Subdistrict, (2) the relationship between the Four Virtues conducive to benefits in the present and the roles of local politicians in terms of occupations according to the philosophy of sufficiency economy in Huai Mai Subdistrict, and (3) guidelines for applying the Four Virtues conducive to benefits in the present to enhance the roles of local politicians in terms of occupations according to the philosophy of sufficiency economy in Huai Mai Subdistrict, Song District, Phrae Province. This research employs a mixed-methods approach as follows: (1) The quantitative research utilized a questionnaire with established reliability to collect data from a sample population of 374 individuals. Data analysis was conducted by calculating frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient; and (2) The qualitative research involved in-depth interviews with 10 key informants, analyzing the data through content analysis. The study's findings revealed that 1) the level of roles of local politicians in terms of occupations according to the philosophy of sufficiency economy in Huai Mai Subdistrict, based on the Four Virtues conducive to benefits in the present, was overall at a high level, and the roles of local politicians in terms of occupations according to the philosophy of sufficiency economy in Huai Mai Subdistrict were also overall at a high level; 2) the relationship between the Four Virtues conducive to benefits in the present and the roles of local politicians in terms of occupations according to the philosophy of sufficiency economy in Huai Mai Subdistrict was found to be positively correlated at a high level with statistical significance at the 0.01 level; and 3) guidelines for applying Buddhist principles to enhance the roles of local politicians in terms of occupations according to the philosophy of sufficiency economy in Huai Mai Subdistrict included: (1) local politicians should be responsible for their duties, (2) local politicians should have a vision for community management, (3) local politicians should possess the ability to manage local affairs, and (4) local politicians should achieve happiness according to their earned resources.

Keywords: Application of Buddhist Principles, The Role of Local Politicians,
Philosophy of Sufficiency Economy

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

วารัณญ นันทเสรี^{1*} สมจิต ขอนวงค์² และ พระครูโสภณกิตติบัณฑิต²

¹ นิสิตระดับปริญญาโท คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ประเทศไทย

² คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: waranyou110232@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย (2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย และ (3) แนวทางการประยุกต์หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 เพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ดังนี้ (1) การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 374 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และ (2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย ตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) แนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย พบว่า (1) นักการเมืองท้องถิ่นควรมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ (2) นักการเมืองท้องถิ่นควรมีวิสัยทัศน์ในการบริหารชุมชน (3) นักการเมืองท้องถิ่นควรมีความสามารถในการบริหารจัดการท้องถิ่น (4) นักการเมืองท้องถิ่นควรมีความสุจริตตามกำลังทรัพย์ที่หามาได้

คำสำคัญ: การประยุกต์หลักพุทธธรรม, บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่น, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

© 2025 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรได้พระราชทานแก่สังคมไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 มุ่งเน้นที่ “ความสุข” และ “ประโยชน์สุข” ของประชาชน โดยความสุขเป็นผลจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน ขณะที่ประโยชน์สุขหมายถึงสิ่งที่ส่งเสริมความสุขและความเจริญของสังคม การบรรลุเป้าหมายนี้ต้องอิงอยู่กับมิติต่าง ๆ ได้แก่ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยการตัดสินใจควรมีพื้นฐานจากหลักการสามประการ คือ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งเงื่อนไขสองประการ คือ ความรู้และคุณธรรม (ชล บุนนาค และ ภูษณิศรา กมลนเรท, 2563) ในยุคปัจจุบัน ผู้คนให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการการเงินมากขึ้น โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการออม การลงทุน และการใช้จ่ายในสื่อต่าง ๆ การจัดการเงินจึงกลายเป็นเรื่องสำคัญอันดับต้น ๆ ในการดับทุกข์ทางกายและจิตตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 และอริยมรรค 8 ซึ่งสอนให้เห็นถึงความสุขพื้นฐานที่เกิดจากการมีทรัพย์ การใช้จ่ายอย่างพอเหมาะ การไม่มีหนี้ และการประกอบอาชีพที่ปราศจากโทษ.

เทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้มีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาความจำเป็นเร่งด่วนทันต่อสถานการณ์ ในปัจจุบัน แต่ยังคงขาดการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยผลักดันแผนพัฒนาท้องถิ่นของตำบลห้วยหม้ายให้เกิดประโยชน์สูงสุดและนักการเมืองท้องถิ่นยังขาด การพัฒนาด้านบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ดังนั้น การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลห้วยหม้าย จึงมีความสำคัญต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้ (เทศบาลตำบลห้วยหม้าย, 2566)

ดังนั้น จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการวิจัยเรื่องการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 เพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ จำนวน 6,731 คน (เทศบาลตำบลห้วยหม้าย, 2566) กลุ่มตัวอย่าง 374 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, T., 1973)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูปหรือ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 3 รูป 2) กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ จำนวน 2 คน 3) กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน 4) กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน และ 5) กลุ่มข้าราชการในตำบลห้วยหม้าย จำนวน 2 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามกรอบของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่ง ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ (Check List) จำแนกตาม เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการส่งเสริมด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก 5 ระดับ (Rating Scale) ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก 5 ระดับ (Rating Scale) ทั้ง 5 ด้าน จำนวน 25

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อแนวทางการประยุกต์หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 เพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการส่งเสริมด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ก่อนการใช้งานจริง แบบสอบถามถูกทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นรวม 0.967

3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 2 อุดหนุนสัมปทาน ความขยันหมั่นเพียร คือนักการเมืองท้องถิ่นต้องทุ่มเทและขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้กับประชาชน

สมมติฐานที่ 3 อารักขสัมปทาน ด้านการรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาทรัพย์ คือนักการเมืองท้องถิ่นต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์และการรู้จักใช้จ่ายที่ได้มาจากการหาเงินในการดำเนินการด้านอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้พอดีกับการดำเนินชีวิต

สมมติฐานที่ 4 กัลยาณมิตร ด้านการคบคนดีเป็นมิตร คือนักการเมืองท้องถิ่นต้องให้ความรู้ในการคบคนที่ดีมีความรู้ มีประสบการณ์และความสำเร็จ เกี่ยวกับการนำแนวคิดการด้านอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงและส่งเสริมให้ประชาชนได้นำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

สมมติฐานที่ 5 สมชีวิตา ด้านความเป็นอยู่ที่เหมาะสม คือนักการเมืองท้องถิ่นต้องให้ความรู้ และส่งเสริมให้ประชาชนได้นำแนวทางการปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงและมีความสุขตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงและบริบทพื้นที่อยู่อาศัยของตน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนในพื้นที่

4.2 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 374 ชุด

4.3 รวบรวมแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Software) เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

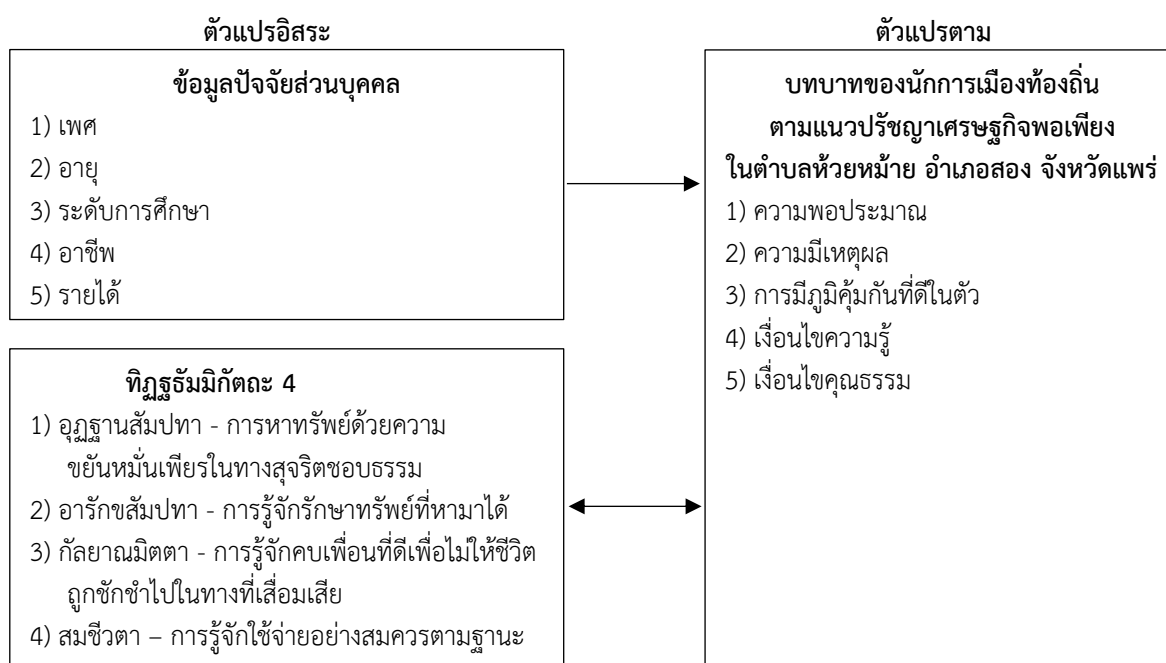
5.1 การวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์เชิงสถิติอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (Correlation Coefficient) วัดระดับความสัมพันธ์ของ ตัวแปรและผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยทั่วไปนิยมใช้สัญลักษณ์ (r) แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของกลุ่มการบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ +1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้เกณฑ์ดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับมาก
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.51 – 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.21 – 0.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 โดยภาพรวม

(n = 374)

ข้อ	หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่	4.48	0.63	มากที่สุด
2	การรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์	4.40	0.71	มาก
3	การคบคนดีเป็นมิตรคือรู้จักคบเพื่อนรู้จักหาคู่ครองที่ดีกำหนดบุคคล	3.98	1.28	มาก
4	ด้านความเป็นอยู่ที่เหมาะสม	3.84	1.38	มาก
	ภาพรวม	4.15	0.98	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.63) รองลงมา ได้แก่ ด้านการรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.71) ด้านการคบคนดีเป็นมิตรคือรู้จักคบเพื่อนรู้จักหาคู่ครองที่ดีกำหนดบุคคลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 1.28) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นอยู่ที่เหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 1.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ โดยภาพรวม

(n = 374)

ข้อ	บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านความพอประมาณ	3.91	1.18	มาก
2	ด้านการมีเหตุมีผล	4.08	1.15	มาก
3	ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	3.91	1.30	มาก
4	ด้านเงื่อนไขความรู้	4.17	1.19	มาก
5	ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.12	1.16	มาก
	ภาพรวม	4.04	1.18	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน ตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.18) เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด ด้านเงื่อนไขความรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 1.19) รองลงมา ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 1.16) ด้านการมีเหตุมีผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 1.15) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัว

ที่ดีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 1.30) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความพอประมาณ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 1.18) ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ตัวแปรตาม บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
ตัวแปรอิสระ	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y
X1	.946**	.934**	.931**	.957**	.951**	.957**
X2	.935**	.938**	.947**	.947**	.948**	.956**
X3	.395**	.979**	.963**	.976**	.971**	.978**
X4	.963**	.952**	.976**	.977**	.980**	.983**
X	.965**	.975**	.979**	.988**	.987**	.992*

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($R = 0.992^{**}$)

หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ด้านความพอประมาณมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($R = 0.965^{**}$)

หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ด้านการมีเหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($R = 0.975^{**}$)

หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($R = 0.979^{**}$)

หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ด้านเงื่อนไขความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($R = 0.988^{**}$)

หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($R = 0.987^{**}$)

3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ มีแนวทางในการประยุกต์ ดังต่อไปนี้

3.1 อุฏฐานสัมปทา ด้านความขยันหมั่นเพียร คือนักการเมืองท้องถิ่นต้องทุ่มเทและขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้กับประชาชน

3.2 อารักขสัมปทา ด้านการรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาทรัพย์ คือ นักการเมืองท้องถิ่นต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์และการรู้จักใช้จ่ายที่ได้มาจากการหามาในการดำเนินการด้านอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้พอดีกับการดำเนินชีวิต

3.3 กัลยาณมิตรตตา ด้านการคบคนดีเป็นมิตร คือนักการเมืองท้องถิ่นต้องให้ความรู้ในการคบคนที่มีความรู้ มีประสบการณ์และความสำเร็จ เกี่ยวกับการนำแนวคิดการด้านอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง และส่งเสริมให้ประชาชนได้นำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

3.4 สมชีวิตา ด้านความเป็นอยู่ที่เหมาะสม คือนักการเมืองท้องถิ่นต้องให้ความรู้ และส่งเสริมให้ประชาชนได้นำแนวทางการปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงและมีความสุขตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงและบริบทพื้นที่อยู่อาศัยของตน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ย่อมมีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมและเมื่อรู้จักคบคนดีเป็นมิตร ก็จะส่งเสริมให้ชีวิตและสังคมดำเนินไปในทิศทางที่ดีงาม เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนดล ขันการ (2565) พบว่า หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านการมีเหตุมีผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและด้านความพอประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระศกลวัธน จิตตปัญโญ (วงวิวงษ์) (2563) ที่พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลนาหนาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($R = 0.992^{**}$) ก็จะส่งผลให้ประชาชนเกิดการพัฒนาชุมชนมากยิ่งขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน เห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ปันเต็ม (2565) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอปริหานิยธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในค่อนข้างสูง ($R=0.772^{**}$)

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ คือ กำหนดหลักปฏิบัติในทิศทางเดียวกันในทุกหมู่บ้านทั้ง 17 หมู่บ้าน ด้านความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่สร้างจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและถูกต้องตามกฎหมาย พร้อมดูแลรักษาอุปกรณ์ให้ใช้งานได้ยาวนานเพื่อลดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ความเอาใจใส่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรและประชาชนให้บริการด้วยความเท่าเทียม และที่ส่งเสริมให้ประชาชนใช้ชีวิตแบบพออยู่พอใช้ ลดรายจ่ายใช้ของธรรมชาติ และหลีกเลี่ยงสารเคมีเพื่อสุขภาพที่ดี ประหยัดพลังงานทั้งไฟฟ้าและน้ำในชุมชนสนับสนุนการปลูกพืชผักสวนครัวไว้บริโภคเองให้เกิดความเรียบร้อยและบรรลุมตามวัตถุประสงค์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการศึกษาการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยนำหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 มาประยุกต์กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้านจึงสังเคราะห์องค์ความรู้เป็น VANTM MODEL ดังนี้ 1) V = Vision วิสัยทัศน์ นักการเมืองท้องถิ่นควรมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนากับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน น้อมรับฟังความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนสนับสนุนให้มีการประกอบอาชีพบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง 2) A = Ability ความสามารถ

นักการเมืองท้องถิ่นควรมีทักษะและเป็นผู้ที่มีความรู้ในงานที่ปฏิบัติควบคู่กับความสามารถ เป็นผู้ที่รู้จักพัฒนาสมรรถนะตนเองอยู่เสมอ และประยุกต์ใช้ความสามารถนั้นให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน 3) N = Network เครือข่าย นักการเมืองท้องถิ่นควรมีเครือข่ายการทำงานเพื่อเชื่อมโยง กลุ่มคน หรือกลุ่มองค์กรที่ปฏิบัติงานด้านเดียวกัน แลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน ภายใต้เป้าหมายและวิธีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ 4) T = Technology เทคโนโลยี นักการเมืองท้องถิ่นควรมีแนวคิดที่ทันสมัยมีความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสานการประยุกต์ใช้เทคโนโลยียุคปัจจุบันเพื่อให้เกิดการพัฒนา 5) M = Morality ศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งที่ผู้นำทุกคนพึงมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับคนในสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนรุ่นต่อไป

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพ
ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (VANTM Model)

ภาพที่ 2 VANTM Model

สรุปผลการวิจัย

ระดับบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นอยู่ที่เหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านเงื่อนไขความรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความพอประมาณ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ด้านความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับระดับสูง ($r = 0.957^{**}$) ด้านการรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์ มีความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับระดับสูง ($r = 0.956^{**}$) ด้านการคบคนดีเป็นมิตรคือรู้จักคบเพื่อนรู้จักหาคู่ครองที่ดีมีความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับระดับสูง ($r = 0.978^{**}$) ด้านความเป็นอยู่ที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับระดับสูง ($r = 0.983^{**}$)

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ นักการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร มุ่งมั่นในการทำงานทุกอย่างที่มีเป้าหมาย แนะนำและส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพหรือหารายได้เสริมอย่างต่อเนื่องและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืนและควรกำหนดหลักปฏิบัติในทิศทางเดียวกันในทุกหมู่บ้านทั้ง 17 หมู่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีความเอาใจใส่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรและประชาชนให้บริการด้วยความเท่าเทียมและทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพคอยช่วยเหลือและประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็วและถูกต้อง สนับสนุนความสามัคคีในชุมชน ส่งเสริมการทำความดีและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม พร้อมรับฟังและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจและความสงบสุขในตำบลห้วยหม้าย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 นักการเมืองท้องถิ่นต้องทุ่มเทและขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้กับประชาชน นักการเมืองท้องถิ่นต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและการรู้จักใช้จ่ายที่ได้มาจากการหาเงินในการดำเนินการด้านอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้พอดีกับการดำเนินชีวิต ให้ความรู้ในการคบคนที่มีความรู้ มีประสบการณ์และความสำเร็จ เกี่ยวกับการนำแนวคิดการดำเนินอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงและส่งเสริมให้ประชาชนได้นำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและส่งเสริมให้ประชาชนได้นำแนวทางการปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงและมีความสุขตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงและบริบทพื้นที่อยู่อาศัยของตน

1.2 นักการเมืองท้องถิ่นควรมีบทบาทในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลในความพอประมาณ ความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่”

2.2 ควรศึกษาการประยุกต์หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ 4 เพื่อส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในด้านอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่”

เอกสารอ้างอิง

- ชล บุนนาค และ ภูษณิศรา กมลนเรทพ. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)*. สืบค้นจาก <https://www.sdgmove.com/2019/09/27/sep-and-sdgs/>.
- เทศบาลตำบลห้วยหม้าย. (2566). *เทศบาลตำบลห้วยหม้าย แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570)*. สืบค้นจาก <https://www.huaymai.go.th/project-detail?hd=7&id=19792>.
- ธนดล ขยันการ. (2565). *บทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่*. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พระศกลวัธน จิตตปัญโญ (วงวิวงษ์). (2563). *บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลนาหวาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม*. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- สุภาวดี ปิ่นเต็ม. (2565). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่*. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd Edition). New York: Harper & Row